

„Sprendimų priėmimas su pagalba lengvai skaitoma kalba”

DECIDER: specialiųjų mokymosi poreikių turinčių jaunuolių, specialistų, padėjėjų ir tėvų gyvenimo patirties gerinimas, priimant sprendimus su pagalba

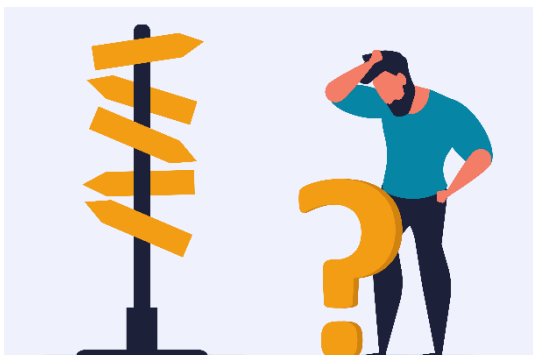
2020-1-PL01-KA204-081965

Erasmus+ Programa, KA2 veiksmas,
Strateginė Partnerystė

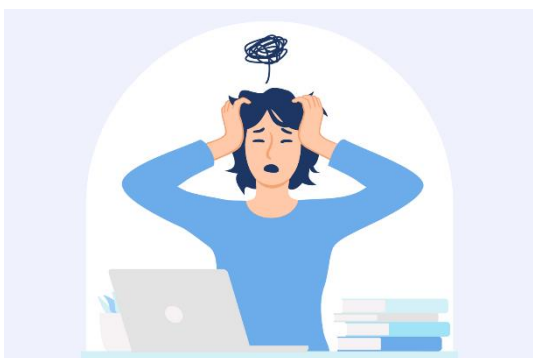
Leidiny s apie "Sprendimų priėmimą su pagalba lengvai skaitoma kalba" yra DECIDER projekto partnerių konsorciomo bendradarbiavimo rezultatas.

Organizacija	Tinklapis
 <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osob z Niepełnosprawnością Intelektualną</p>	<p>www.psoni.org.pl</p>
 <p>Lietuvos sutrikusio intelektu žmonių globos bendrija "Viltis"</p>	<p>https://viltis.lt/lt</p>
 <p>Граѓански Центар АктивУМ</p>	<p>Association for activism, education, culture and art Civil Center AktivUM</p> <p>https://aktivum.org.mk</p>
 <p>Margarita Vocational Training Centre</p>	<p>Margarita Vocational Training Center</p> <p>www.eeamargarita.gr</p>
 <p>Fundació Tutelar de les Comarques Gironines</p>	<p>Fundació Tutelar de les Comarques Gironines</p> <p>https://www.supportgirona.cat</p>
 <p>CAMPUS ARNAU D'ESCALA</p>	<p>Fundació Campus Arnau d'Escala</p> <p>https://www.campusarnau.org</p>

Teisė į pagalbą priimant sprendimą

Specialiųjų poreikių turintys žmonės kartais susiduria su sunkumais, savo gyvenime priimant sprendimus.

Specialiųjų poreikių turintys žmonės sunkiau išmoksta naujų dalykų.

Specialiųjų poreikių turintys žmonės turi teisę paprašyti kitą žmogų padėti priimti sprendimą.

Teisės

Teisės yra įvairios priemonės,
kurios nustato teisingumą ir jį
užtikrina.

Visi žmonės turi teises.

Teisės padeda žmonėms tenkinti
savo poreikius.

Teisės apsaugo žmones nuo kitų
žmonių, kurie nori pakenkti.

Kai kurios teisės būna, pavyzdžiui,
tokios:

- turėti maistą,

- turėti namus,

- eiti į mokyklą,

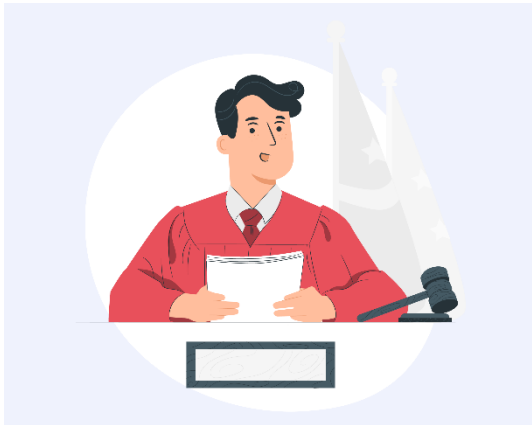
- gauti gydytojo konsultacijas,
susirgus gultis į ligoninę,

- gauti atlyginimą už savo darbą,

- saugiai gyventi.

Vyriausybės sudaro taisykles,
kurios garantuoja teises.

Tos taisyklės vadinamos
įstatymais.

Kas siūlo įstatymus dėl žmogaus teisių?

Visų šalių vyriausybės surinko įstatymus apie žmonių teises ir sutarė:

- rūpintis visų žmonių teisėmis,
- rūpintis, kad visi žmonės galėtų taikiai gyventi be karo.

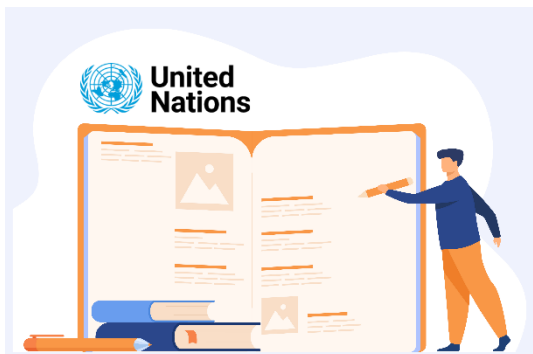

193 pasaulio valstybių sudaro tarpvalstybinę organizaciją, kuri vadinama Jungtinių Tautų organizacija.

Jungtinių Tautų organizacija sutrumpintai vadinama JTO. JTO rūpinasi žmonių teisėmis.

Kur galima rasti informaciją apie teises?

Jungtinių Tautų organizacijos darbuotojai parašė knygą apie žmonių su negalia teises.

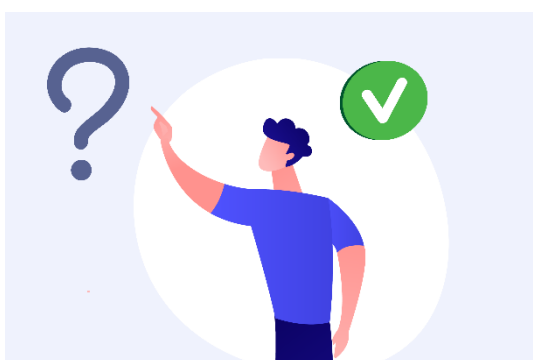

Knyga vadinasi
Neįgaliųjų teisių konvencija.
Sutrumpintai vadinama Konvencija.

Apie ką rašoma Konvencijoje?

Konvencijoje rašoma apie visas neįgaliųjų žmonių teises.

Konvencijoje rašoma, kad neįgalus žmogus turi teisę prašyti pagalbos priimant sprendimą.

Veiksmas, kai žmogus prašo padėti priimant sprendimą, vadinamas pagalba priimant sprendimą. Sutrumpintai vadinama **SDM**.

Pagalba priimant sprendimą. Kas tai?

Pagalba priimant sprendimą reiškia:

- kai kitas žmogus padeda priimti sprendimą,
- kai suteikia reikalingą informaciją, kad priimti teisingą sprendimą,

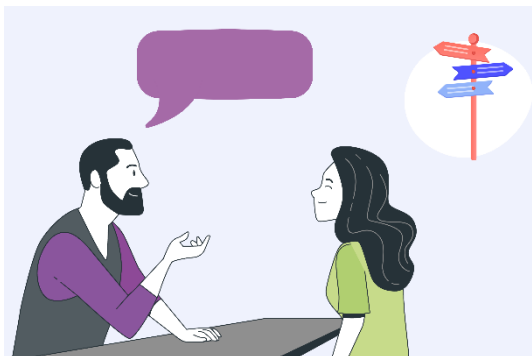

- kai prašoma artimųjų pagalbos, pavyzdžiui, tėčio, mamos, brolio, sesers, dėdės, tetos ar puseserės,

- kai prašoma pagalbos iš tarnybos, kuri teikia pagalbos priimant sprendimą paslaugą.

Kas gali suteikti pagalbą?

Tarnyboje, kuri teikia pagalbos priimant sprendimą paslaugą, galima pasirinkti asmenį, kuriuo pasitikima.

Jis vadinamas **pagalbininku**.

Pagalbininkas gali padėti

- surasti reikalingą informaciją prieš priimant sprendimą,

- suprasti įvairias pasirinkimo galimybes,

- suprasti kokie sprendimai yra geri,
- suprasti kokie sprendimai yra blogi,

- supažindinti kitus žmones su savo sprendimais.

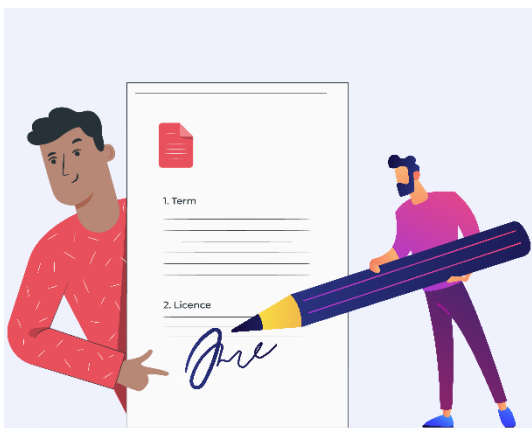

Asmuo, kuris padeda priimtą sprendimą įgyvendinti, vadinamas **tarpininku**.

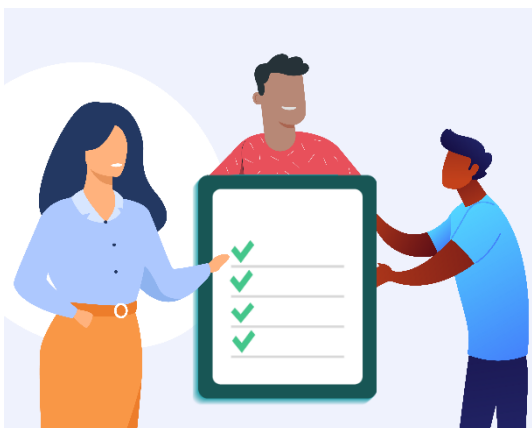
Kaip viskas vyksta?

Reikia pasirašyti susitarimą,
kad prašote pagalbos
priimant sprendimą.

Susitarimas yra dokumentas,
kurį reikia pasirašyti
su **pagalbininku**, kuris
padės priimti sprendimą.

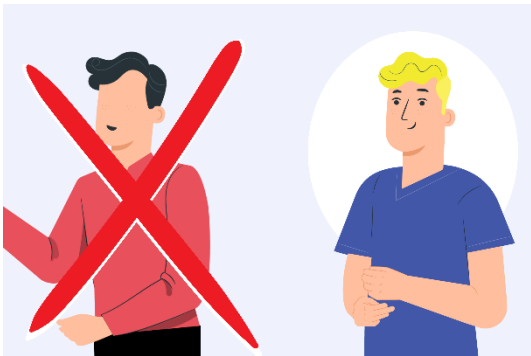

Galite pasirinkti **tarpininką**,
kuris padės patikrinti ar viskas
padaryta kaip pageidauta.

Jeigu **pagalbininkas** neturi pasitikėjimo, galima:

- paprašyti **tarpininko** pakalbėti su pagalbininku, kodėl kilo nepasitikėjimas,

- paprašyti **pagalbininką** pakeisti kitu,

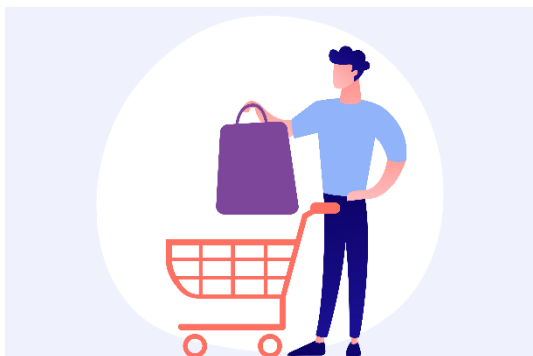
- paprašyti nutraukti susitarimą.

Susitarime yra surašyti gyvenimo atvejai, kada asmeniui **reikalinga pagalba priimant sprendimus.**

Sprendimų priėmimo temos.

Būna įvairių sprendimų,

kuriems priimti reikalinga pagalba:

- nupirkti ką nors,

- naudotis internetu,

- tvarkyti asmeninius pinigus,

- pasirūpinti savo sveikata,

- susirasti darbą.

Pavyzdys! Jono istorija.

Jonas yra jaunas 28 metų vyras,
turintis dauno sindromą.

Jonas mokėsi
žemės ūkio techniko specialybės.

Jonas gyvena su tėvais.

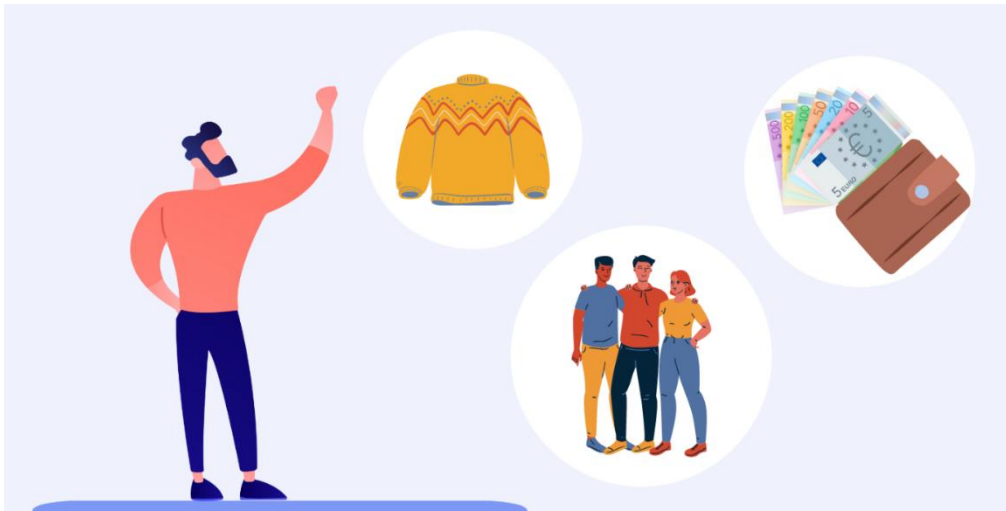

Jonas nenori,
kad tėvai už jį priimtų sprendimus.

Jonas nori apsispręsti pats.

Jis nori būti savarankiškas.

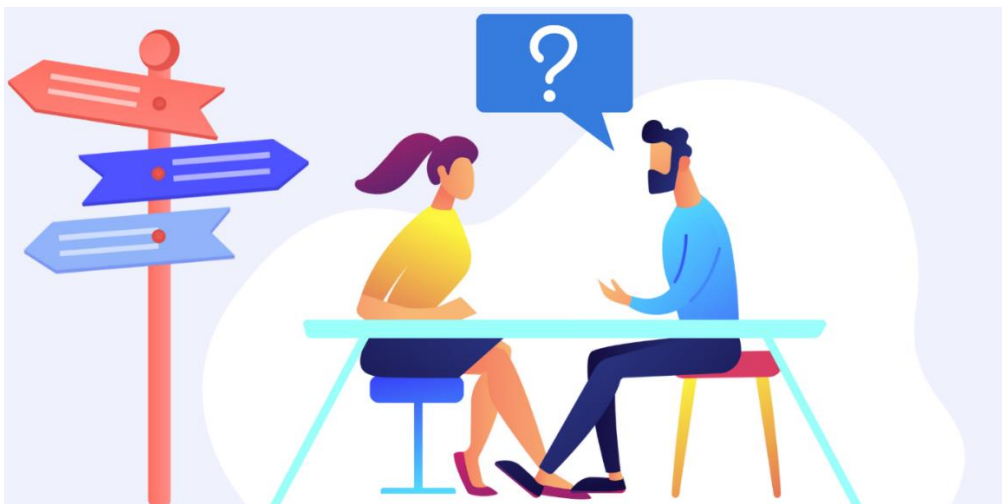
Jono tėvai džiaugiasi,
kad Jonas nori būti savarankiškas.

Kiekvieną dieną Jonas priima
įvairius savo gyvenimo sprendimus.

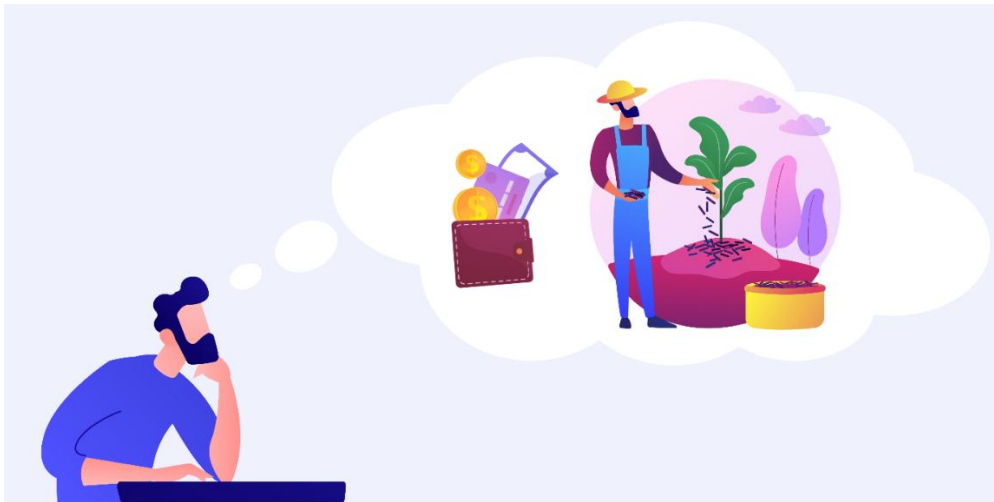
Jis pats sprendžia:

- kokius drabužius vilkėti,
- kur eiti su draugais,
- kaip išleisti savo pinigus.

Kai Jonui sunku priimti sprendimą,
jis prašo pagalbos žmonių, kuriais pasitiki.

Jonas pasitiki savo šeima ir psichologu.

Jonas norėjo dirbti ir gauti atlyginimą.

Tai labai nudžiugintų Joną.

Tačiau Jonas nebuvo tikras, ar sugebės savarankiškai dirbti.

Jonas nežinojo kaip susirasti darbą.

Jonas pasidalijo savo mintimis su šeima, draugais ir psichologu.

Visi kartu nusprendė, kad Jonas turi kreiptis į mokymo centrą.

- Mokymo centre Jonas lavino žemės ūkio techniko profesinius įgūdžius.
- Jonas gavo palaikymą ir patarimus ieškant darbo.
- Mokymo centre jam padėjo rasti darbą, kuris atitiko Jono poreikius ir galimybes.

Jonas buvo labai patenkintas
pagalbos paslauga priimant sprendimą.
Svarbiausias sprendimas Jono gyvenime
buvo susirasti darbą.

DECIDER programos trumpas aprašymas.

Naujos technologijos padeda specialiujų poreikių turintiems žmonėms tobulinti gyvenimo patirtį.

Naujos technologijos taip pat naudojamos priimant sprendimus su pagalba.

Projekte DECIDER partneriai sukūrė programą.

Programa padeda specialiujų poreikių turintiems žmonėms priimti sprendimą.

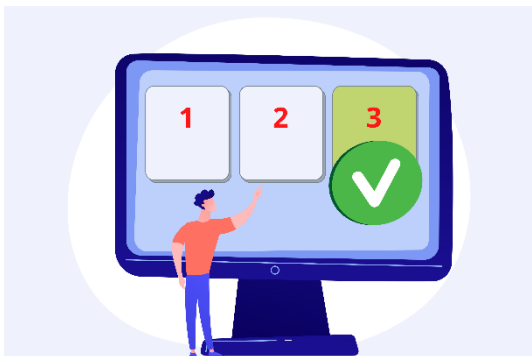

Kartais priimant sprendimą reikia pasirinkti geriausią sprendimą iš galimų sprendimų.

Pasirinkimas priklauso nuo galimybių, poreikių ir pageidavimų.

Pateikus informaciją apie poreikius, galimybes ir pageidavimus, programa padeda pasirinkti galimus sprendimus.

Programos pagalba galima įterpti savo poreikius. Programa parodys, kuris sprendimas galėtų būti geriausias.

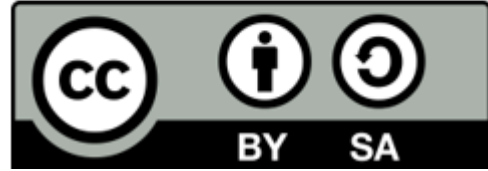
Atminkite, kad galutinį sprendimą priima pats žmogus, o ne programa.

LITHUANIA

CC BY-SA 4.0 TEISINIŲ SĄLYGŲ SAVADAS

Priskyrimas - Analogiškas platinimas 4.0

Tarptautinė

Daugiau informacijos rasite svetainėje:

<http://decider-project.eu/>

Kontaktai:

zg@psouu.org.pl

Research.Development@eeamargarita.gr

Projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai.

Šis leidinys atspindi autorių požiūrį.

Europos Komisija nėra atsakinga už leidinyje pateiktą informaciją.

